

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๓/๒๕๕๖

วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณี
การใช้อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในการพิจารณาญัตติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา
จำนวน ๒๑ คณะ ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคสี่
หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริง

ประธานรัฐสภาได้ร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้พิจารณาวินิจฉัยเนื่องจาก นายการุณ ไสงาม สมาชิก
วุฒิสภากับคณะ รวม ๓๑ คน ได้มีหนังสือวุฒิสภาลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ เพื่อขอให้ประธาน
รัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่
ของวุฒิสภาในการพิจารณาญัตติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๑ คณะ ในสมัยประชุม
สามัญนิติบัญญัติขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคสี่ และผลหรือมติของวุฒิสภา
จากการประชุมดังกล่าวย่อมใช้บังคับไม่ได้ เนื่องจากคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทั้ง ๒๑ คณะ
จะครบวาระ ๒ ปีในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔
ข้อ ๑๕ และในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๓ มิถุนายน
๒๕๕๖ ได้มีการพิจารณาญัตติเรื่องขอให้ตั้งคณะกรรมการสามัญเพื่อสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่ง
กรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๑๖ ซึ่งเสนอโดย นายนิพนธ์
วิศิษฏุทศาสตร์ และมีมติตั้งกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่สรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่ง
กรรมการสามัญประจำวุฒิสภา คณะกรรมการสามัญที่ตั้งขึ้นตามมติของวุฒิสภาดังกล่าวได้ดำเนิน
กระบวนการสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้มีการเปลี่ยนแปลง
กฎเกณฑ์การสรรหาไปมาระหว่างการดำเนินการกระบวนการสรรหา ซึ่งการดำเนินการเปลี่ยนแปลง
กฎเกณฑ์ระหว่างการดำเนินการกระบวนการสรรหานั้น ทางวุฒิสภาได้เคยวิพากษ์วิจารณ์ในกรณีการสรรหา
กรรมการในองค์อธิสระที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ระหว่างการสรรหามาแล้วหลายกรณี ซึ่งสมาชิก

วุฒิสภาได้เคยยื่นผ่านประธานรัฐสภาเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้วว่า การเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ กติการะหว่างการดำเนินกระบวนการสรรหา นั้นไม่ชอบ ต่อมาในการประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ มีระเบียบวาระการประชุมเรื่องด่วนที่ ๔ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาจำนวน ๒๑ คณะ โดยที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาญัตติตั้ง คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามรายงานของคณะกรรมการสามัญเพื่อสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามญัตติที่นายนิพนธ์ ฯ เป็นผู้เสนอ ซึ่งการพิจารณาญัตติดังกล่าว ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคสี่ ดังนั้นการประชุมวุฒิสภา ในญัตติดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มีชอบ ทำให้ผลการประชุมอันเป็นมติใดๆ ของการประชุมดังกล่าว มีชอบและมีอรรถาธิบายบังคับได้ด้วย ในเรื่องนี้มีความเห็นแตกแยกเป็น ๒ ฝ่าย คือฝ่ายที่เห็นว่าสามารถ ดำเนินการได้ และอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า การดำเนินการของวุฒิสภาเป็นการขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ ไม่สามารถดำเนินการได้

ประธานรัฐสภา ผู้ร้อง จึงเสนอเรื่องพร้อมความเห็นมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ว่า การใช้อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในการพิจารณาญัตติตั้งคณะกรรมการ สามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๑ คณะ ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคสี่ หรือไม่ และหากการใช้อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาเป็นไปโดยไม่ชอบแล้วผลหรือมติ ของวุฒิสภาจากการประชุมดังกล่าวจะใช้บังคับได้หรือไม่

ข้อวินิจฉัย

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็น ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญกำหนดชัดเจนว่า ผู้มี อำนาจในการเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่นั้นจะต้อง เป็นองค์กรหรือประธานรัฐสภาเท่านั้นเป็นผู้เสนอ ในเรื่องนี้เป็นกรณีที่ นายการุณ ไสงาม และสมาชิก วุฒิสภา รวม ๓๑ คน ร่วมกันลงชื่อต่อประธานรัฐสภาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กลุ่มของ นายการุณ ไสงาม และสมาชิกวุฒิสภา รวม ๓๑ คน นั้น เป็นเพียงกลุ่มหรือคณะบุคคลเท่านั้นไม่ได้มี ฐานะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญแต่ประการใด เรื่องที่เสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ยังไม่ได้ว่าวุฒิสภามี ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการกระทำเรื่องใด โดยปกติแล้ววุฒิสภามีอำนาจในการกลั่นกรองกฎหมาย

การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เช่นการตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภาและการตั้ง
คณะกรรมการหรือการให้ความเห็นชอบ เช่นการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบ
ให้บุคคลดำรงตำแหน่ง ออกจากตำแหน่ง เป็นต้น เรื่องตามคำร้องของผู้ร้องนี้เป็นเพียงการโต้แย้ง
การกระทำของวุฒิสภาเท่านั้น มิใช่เป็นปัญหาเรื่องอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในฐานะองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
ดังนั้นมูลนิธิที่ผู้ร้องอ้างเพื่อใช้สิทธิเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญ
ไม่อาจพิจารณาวินิจฉัยให้ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ